

M*A*S*H

Regény három katonaorvosról

RICHARD HOOKER

R I C H A R D H O O K E R

M * A * S * H

Regény három katonaeorvosról

Első kiadás
Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2014

ELŐSZÓ

A LEGTÖBB SEBÉSZ, aki a koreai háború alatt frontkórházakban¹ dolgozott, nagyon fiatal volt, talán túl fiatal is ahhoz, hogy azt csinálja, amit csinálnia kellett. Ők műtötték a 8. hadsereg, a Koreai Köztársaság Hadserege, a Brit Nemzetközösségi Hadosztály és az ENSZ egyéb erőinek összes súlyos sebesültjét. Köszönhetően a vérnek, az antibiotikumoknak, a helikoptereknek, a koreai háború stratégiai sajátosságainak, valamint a páciensek fiatalságának és teherbíró képességének, a katonai sebészet történetének addigi legjobb eredményét érték el.

A frontkórházakban dolgozó sebészek olyan szélsőségeknek voltak kitéve kemény munka és pihenés, feszültség és unalom, hőség és hideg, elégedettség és frusztráció tekintetében, mint még soha életükben. Egyénileg és kollektíven is úgy reagáltak erre, hogy próbálták feldolgozni a helyzetet és végezni a munkájukat. A stressz azonban sokuknál – legalábbis ránézésre – olyan viselkedést eredményezett, amely elütött korábbi, civil magatartásuktól. Páran kiborultak, de legtöbben csak különféle módon és mértékben balhéztaak. Ez a történet a különféle módokról és mértékekről szól. Amellett persze a munkáról is.

A könyvben szereplő karakterek alapjául azok az emberek szolgáltak, akiket ismertem, akikkel találkoztam és dolgoztam, vagy akikről hallottam. Minden valós személlyel való hasonlatosság kizárólag a véletlen műve.

¹ A MASH a Mobile Army Surgical Hospital (szó szerint Mozgó Katonai Sebész-kórház) rövidítése. (*A ford.*)

I

AMIKOR A KÖZÉPISKOLÁT FRISSEN ELVÉGZETT RADAR O'REILLY otthagya az Iowa állambeli Ottumwát és bevonult az Egyesült Államok hadseregébe, az a cél lebegett a szeme előtt, hogy a híradósoknál fusson be karriert. Radar O'Reilly függőleges kiterjedése csupán százötvenhét centi volt, viszont hosszú, vékony nyakat mondhatott magáénak, és olyan lapátfüleket, melyek pontosan derékszögben álltak el a fejétől. Mindennek tetejébe pedig bizonyos légköri – valamint metabolikus – körülmények együttállása esetén, abszolút összpontosítással és kivételes, érzékeken felüli erő alkalmazásával képes volt üzeneteket fogadni és beszélgetéseket lehallgatni, messze az emberi hallás normális hatókörén túl is.

Eme előnyökkel felvértezve Radar O'Reilly úgy látta, a hadsereg kommunikációs ágának szolgálatára született, így aztán az érettségit letudva nemet mondott különféle igencsak kecsesgető üzleti ajánlatokra, melyek között pedig legális is akadt, és úgy döntött, ő bizony a hazáját fogja szolgálni. Már a sorozás előtt arra aludt el, hogy karon és vállon viselt rangjelzések lebegett el előtte növekvő sorrendben, mígnem látta magát négycsillagos váll-lappal, ahogy vezérkari eligazítást tart a Pentagonban, vacsorapartikon vesz részt a Fehér Házban, vagy méltóságteljesen sétál a díszasztalhoz különféle New York-i éjszakai klubokban.

Krisztus Urunk 1951. évében, annak is a novemberében, annak is a közepén Radar O'Reilly, az Egyesült Államok hadserege egészségügyi szolgálatának tizedese a 4077. frontkórház Nemfáj Polák Fogorvosi és Pókerrendelőjében ült a 38. szélességi fokon Dél-Koreában, névleg azért, hogy kirakjon egy sorflöst. Mivel megkapta az üzenetet, hogy ennek a szerencsés eseménynek az esélye 72192:1, valójában egy telefonbeszélgetést hallgatott le. A korántsem zajmentes vonal egyik végén Hamilton Hartington Hammond dandártábornok volt, az eü-sök feje hetvenkét kilométerre délre Szöulban, a másikon Henry Braymore Blake ezredes, a 4077. frontkórház parancsnoki irodájában, alig negyvenöt méterre Radar O'Reillytől keletre.

– Hallgasd – mondta Radar O'Reilly, fejét tipikus pásztázó mozdulattal lassan balra-jobbra forgatva.

– Mit hallgassak? – kérdezte Walter Koskiusko Waldowski fogorvos és Nemfáj Polák.

– Henry két új transzírozót kér – tudósított Radar O'Reilly.

– Kell nekem két új ember! – kiabálta Blake ezredes a telefonba, és Radar hallotta is.

– Mit gondol, mit vezet, a Walter Reed Kórházat? – kiabálta vissza Hammond dandártábornok, és Radar ezt is hallotta.

– Na, idefigyeljen... – kezdte Blake ezredes.

– Nyugodjon meg, Henry – zárta le Hammond tábornok.

– Nem nyugszom meg! – kiabált Blake ezredes. – Ha nem kapok két...

– Jól van, értem! – kiabált Hammond tábornok. – Elküldöm a két legjobb emberemet.

– De tényleg legyenek jók, különben... – hallotta Radar Blake választát.

– Mondtam, hogy a két legjobb emberemet – hallotta Radar Hammond tábornok választát.

– Helyes! – hallotta Radar Blake ezredest. – És a lehető leggyorsabban.

– Henry szerzett nekünk két új transzírozót – jelentette Radar, és a füle még izzott az iménti lehallgató tevékenységtől.

– Mondják meg nekik, hogy ne verjék el minden pénzüket, mire ideérnek – legyintett Waldowski százados. – Lapot?

Így tudta meg a 4077. frontkórház személyzete, hogy a számuk és azzal együtt talán a hatékonyságuk is hamarosan növekszik. És így történt, hogy tíz napra rá egy szürke, nyers reggelen a 325. gyűjtőkórházban Yong-Dong-Póban, Szöullal szemben a Han folyó túlpartján, Augustus Bedford Forrest százados és Benjamin Franklin Pierce százados kiléptek az átmeneti tiszti szálló két végén, és málhazsákokat húzva mindketten elindultak a nekik kirendelt dzsip felé.

Pierce százados huszonnyolc éves volt, valamivel több mint száznyolcvan centi, kissé görnyedt vállú. Szemüveget viselt, szőkésbarbna hajára ráfért volna a nyírás. Forrest százados egy évvel idősebb volt, valamivel száznyolcvan centi alatt, zömökebb termetű. Vörös haját kefefrizurára vágatta, a szeme halványkék, az orra pedig még nem nyerte vissza természetes állapotát azután, hogy magánál ellenállóbb tárgygal találkozott.

– A 4077-esbe? – érdeklődött Pierce százados Forrest százados-tól, ahogy a dzsipnél összetalálkoztak.

– Azt hiszem – felelte Forrest százados.

– Akkor pattanj be – mondta Pierce százados.

– És ki vezet? – kérdezte Forrest százados.

– Döntsön a szerencse. – Pierce százados kinyitotta a málhazsákját, matatott benne, majd kivett egy Stan Hack-féle Louisville Slugger baseballütőt és Forrest századosnak adta.

– Dobj.

Forrest százados függőlegesen feldobta az ütőt. Pierce százados ügyesen elkapta a szalagnál bal kézzel. Forrest százados a bal kezével megfogta az ütőt Pierce százados bal keze fölött. Pierce százados a fölé markolt a jobb kezével, így Forrest százados jobb kezének már csak a levegő maradt.

– Ez van – mondta Pierce százados. – Mindig saját ütőt használj.

Nem mondott többet. Beültek a dzsipbe. Az első öt mérföld alatt hallgattak, majd Forrest százados törte meg a csendet:

– Szóval te dilinós vagy, vagy mi?

– Meglehet – felelte Pierce százados.

– Az én nevem Duke Forrest. Téged hogy hívnak?

– Sólyomszem Pierce.

– Sólyomszem Pierce? – csodálkozott Forrest százados. – Az meg milyen egy név?

– Az öregem egyetlen könyvet olvasott életében, *Az utolsó mohikánt* – magyarázta Pierce százados.

– Ó! – így Forrest százados. Majd azt kérdezte: – Honnan jössz?

– Crabapple Cove-ból.

– Az meg hol az istennyilában van?

– Maine-ben. És te?

– Forrest Cityből.

– És az hol van?

– Georgiában.

– Jézusom – mondta Sólyomszem. – Innom kell.

– Nálam van pia.

– Te csinálod, vagy igazi?

– Ahonnan én jövök – válaszolta Duke Forrest –, ott akkor igazi, ha te csinálod, de ezt történetesen a jenkai kormánytól vettem.

– Akkor megkóstolom.

Pierce százados lehúzódozott az út szélére, és leállította a dzsipet. Forrest százados előkotorta a flaskát a zsákjából és kinyitotta. Ott üldögéltek, nézték az utat, melyet két oldalt a novemberi jégvárás rizsföldek szegélyeztek, ide-oda járt köztük az üveg, és beszélgettek.

Duke Forrest megtudta, hogy Sólyomszem Pierce nős és két kisfiú apja, Pierce százados pedig tudomást szerzett róla, hogy Forrest százados nős, és két kisleány apja. Megállapították, hogy igencsak hasonló oktatásban részesültek és igencsak hasonló tapasztalatokat gyűjtöttek, emellett mindketten nagy megkönnyebbüléssel konstataálták, hogy a másik nem képzelet magát Nagy Sebésznek.

– Sólýomszem – mondta egy idó múlva Forrest százados –, tisztában vagy vele, hogy ez döbbenetes?

– Micsoda a döbbenetes?

– Hát hogy én a georgiai Forrest Cityből jövök, te meg egy jenki vagy a maine-i Krumpapple...

– Crabapple.

– ...Crabapple Cove-ból, és mégis olyan sok bennünk a közös.

– Duke – emelte fel a flaskát Sólýomszem, amely már félig sem volt –, ebből valahogy nincs olyan sok, mint amennyi hajdanában-danában.

– Akkor menjünk tovább – javasolta Duke.

Ahogy északnak hajtottak a csendben, amit csak a dzsip motorjának hangja tört meg, hideg eső kezdett rá és valósággal elfüggönyözte a völgy két oldalán hullámozó cakkos, jószerével csupasz dombokat. Beértek Oujongbuba, erre a nyomorúságos viskókából álló tanyára, amelynek sáros főutcáját turistalátványosságok szegélyezték, s ezek közül is kiemelkedett az északi részen álló Híres Gyorskiszolgáló Bordély.

A Híres Gyorskiszolgáló Bordélyról, amely előnyös fekvéssel dicsekedhetett a Szöul és a frontvonal közti egyetlen főúton, azt beszéltek, hogy nagyon jó, mert az összes kamionos megállt ott. Az intézmény egyedi marketingmódszerrel dolgozott, és nagyban hozzájárult az amerikai hadsereg egészségügyi szolgálatának sok gondot okozó nemi betegség problémához. Fél tucat zsúptetős sárkulipintyóból állt, előttük a tábla hirdette: „Utolsó lehetőség Peking előtt”, a középső épületen pedig az amerikai lobogó lengett. Hívogató személyzete a Sears Roebuck katalógusból beszerezhető legrikítóbb öltözetben posztolt az országút szélén, fittyet hányva az időjárásra, és sok sofőr, aki gyakran járt a frontra, finnyásan inkább a járműve hátuljában érte el velük a kielégülést, mint a benti koszos szalmán és mocskos matracon.

– Akarsz itt valamit? – érdeklődött Sólýomszem, ahogy Duke szalutált és bólogatott az integető-csücsörítő országúti pillangóknak.

– Nem, este bevásároltam Szöulban. Most más valami zavar.

– Ennél lehetne több esze, doktor – intette Sólómszem.

– Nem az – mondta Duke. – Ez a Blake ezredes jár az szemben.

– Henry Braymore Blake ezredes – bólintott Sólómszem. – Utánakérdeztem. Tipikus hivatásos katona.

– Kérsz egy kortyot?

A ferdeszemű szirének látóköréből kikerülve Sólómszem megint félreállt. Mire az üveg kiürült, a hideg, ferde esőbe lapos hópolyhek keveredtek.

– Tipikus hivatásos katona – ismételte Duke. – Mint Meade, Sherman vagy Grant.

– Megmondom, én mi gondolok – mondta kis hallgatás után Sólómszem. – A legtöbb tipikus hivatásos bizonytalan alkat. Ha nem az lenne, a nagy szabad világban kockáztatna. Így viszont az egyenruha ad nekik biztonságot.

– Ja – így Duke.

– Ez a Blake biztos szarban van, különben nem kérne segítséget. Talán mi segíthetünk neki.

– Ja – így Duke.

– Szóval szerintem nyomjuk a melót, amikor van meló, és próbáljuk meg kenterbe verni a többi tehetséget.

– Ja – így Duke.

– Ezzel lesz adu a kezünkben, hogy különben meg azt csináljunk, amit akarunk.

– Tudod, mit, Sólómszem? Te derék legény vagy.

Egy sátortábor után, amely a Kanadai Kötözőállomás nevet viselte, útelágazáshoz értek. A jobb oldali út északkeletnek vitt a Puncsostál és a Szívbjaj-gerinc felé, a bal oldali meg északnak Chorwon, Disznótoka, az Öreg Kopasz és a 4077. MASH irányába.

Úgy négy mérfölddel az elágazás után egy megáradt patak alámosott egy hidat, és két katonai rendész egy sorba terelte őket, amelyben mindenféle katonai járművek várakoztak, köztük két tank is.

Itt vártak egy órát, miközben a sor egyre nőtt mögöttünk, majd végre megindultak az előttük állók, és Sólyomszem lekormányozta a dzsipet a sáros patakparton, át a bokáig érő vízen.

Így aztán már sötétedett a völgyben, amikor az „ITT VAN! EZ A 38. SZÉLESSÉGI KÖR” jelzésű táblával szembeni kisebb „ITT VAGYOK! HENRY BLAKE EZR.” tábla nyomán letértek a főútról. Útbaigazításokat követve előbb találkoztak négy helikopterrel, melyek az 5. légmentő századhoz tartoztak, majd több tucat, mindenféle alakú és méretű sátorral, amelyeket tessék-lássék patkó alakba rendeztek.

– Hát ez az – állította meg a dzsipet Sólyomszem.

– A mindenit – állapította meg Duke.

A csapadék mostanra latyakos hórá váltott, és a sáros út mellett fehérlett a föld. Az üresben járó motor hangja már nem tudta elnyomni az ágyúdörgést.

– Mennydörgés? – tippelt Duke.

– Ez mesterséges – vélte Sólyomszem. – Minden újonnan jöttet így fogadnak.

– Most mit csináljunk?

– Keressük meg az étkezdét. Szerintem az lesz az ott.

Amikor besétáltak az étkezdébe, úgy tucatnyian üldögéltek a hosszú, téglalap alakú asztalok körül. Kiválasztottak egy üres asztalt, leültek. Egy koreai fiú szolgálta ki őket, aki zöld gyakorlónadrágot és piszkosfehér köpenyt viselt.

Évés közben tisztában voltak vele, hogy a többiek őket mustrálják. Végül az egyik helyi felállt és odament hozzájuk. Olyan százhetven centi lehetett, némileg túlsúlyos, kopaszodó, az arca és szeme kissé vörös. Az inggallérján ezüst tölgyfalevél díszelgett, és aggodalmas képet vágott.

– Blake ezredes vagyok – mutatkozott be, szemügyre véve őket.

– Átutazóban vannak?

– Nem, idevezényelték – felelte Sólyomszem.

– Biztos?

– Azt mondták, két jó emberre van szükségük – mondta Duke –, és a sereg minket küldött.

– Hol voltak egész nap? Délre vártam magukat.

– Megálltunk egy kocsmánál – vetette oda Duke.

– Hadd lássam a parancsaikat.

Elővették és átadták az ezredesnek a papírjaikat. Nézték, hogy ellenőrzi az iratokat, aztán megint szemügyre veszi őket.

– Hát jól van – szólalt meg végül Henry Blake. – Maguk eléggé különcknek néznek ki, de ha jól dolgoznak, sok mindent elnézek anélkül, hogy kiakadnék, ha viszont nem dolgoznak jól, akkor beakasztok maguknak.

– Látod? – nézett Duke-ra Sólyomszem. – Megmondtam.

– Okos vagy – bólintott Duke.

– Egyet se féljen, ezredes – fordult Sólyomszem az ezredeshez. – Duke és a Sólyomszem itt vannak.

– Majd reggelre meglátják, milyen „itt lenni” – mondta nekik Henry. – Ma este kilenckor kezdenek. Most kaptam a hírt, hogy a koreaiak megtámadták a Kelly-dombot.

– Készen állunk.

– Ja – mondta Duke.

– Hobson őrnagyhoz szállásoltam el magukat – közölte Henry. – O'Reilly?

– Uram? – Radar O'Reilly az ezredes mellett állt, mert már azelőtt fogta az üzenetet, hogy az el lett volna küldve.

– Ezt ne csinálja, O'Reilly. Idegesít.

– Uram?

– Kísérje ezeket az embereket...

– Hobson őrnagy sátrába – fejezte be Radar.

– Elég, O'Reilly.

– Uram?

– Eh, tűnjenek innen.

Így történt, hogy az a Radar O'Reilly vezette Pierce és Forrest századosokat új szállásukra, aki először szerzett tudomást a jövetelükről

is. Hobson őrnagy éppen nem tartózkodott a sátorban, így Sólómszem és Duke kiválasztottak maguknak egy-egy priccset és lefeküdtek. Éppen elszenderedtek, amikor nyílt az ajtó.

– Isten hozott, fiúk! – érkezett egy dörgő hang, majd követte egy közepes méretű őrnagy, aki meleg mosollyal lépett be, és határozottan fogott velük kezét.

Hobson harmincöt éves volt. Sokat dolgozott általános orvosként, kicsit sebészkedett, és minden vasárnap prédikált a Názáreti Egyház Templomában egy kis középnyugati városkában. A háború szeszélye révén olyan feladatot kapott, amire nem volt felkészülve, és olyan emberekkel került kapcsolatba, akiket nem értett.

– Isten hozott benneteket. Körül akartok nézni az alakulatnál?

– Nem, egész nap be voltunk mákolva – mondta Duke. – Inkább aludnánk kicsit.

– Kilenckor meg kell műtenünk az elnök sérvét – magyarázta Sólómszem. – Harry családi sebészei vagyunk. Megkérnénk, hogy asszisztálj, de a titkosszolgálat tart a kínai ügynököktől.

– A jenki kínaiaktól északról – pontosított Duke. – Megérted, ugye?

Jonathan Hobson döbbsen és összezavarodva állt. Sok mindent nem értett. Kicsivel kilenc után még kevesebbet értett. A koreaiak tényleg megtámadták a Kelly-dombot, özönlöttek a sebesültek, az este kilenctől reggel kilencig szolgálatos öt orvosnak megállása sem volt.

Reggel kilencre egyértelmű lett, hogy Sólómszem Pierce és Duke Forrest végezték a legjobb és legtöbb munkát. Olyan összhangban mozogtak, mintha már évek óta egymás keze alá dolgoznának, és többek között végeztek két bélrezekciót, ami azt jelenti, hogy kivették a bél egy darabját, melyet idegen testek, például lövedékek vagy aknák szilánkjai roncsoltak meg. Csináltak egy torakotómiát a vérzés megállítása érdekében, ami azt jelenti, hogy felnyitották a mellkast, hogy elállítsák a vérzést, melyet szintén egy idegen test behatolása okozott, majd ezt megkoronázták még egy

szétszakadt lép és egy roncsolt vese eltávolításával ugyanebből a páciensből.

Az a könnyedség, ahogyan ezeket és a kevésbé súlyos eseteket kezelték, természetesen sok dicsérő megjegyzést és spekulációt váltott ki. Műszakuk végeztével azonban Sólyomszem és Duke túlságosan fáradtak voltak, hogy ez érdekjelje őket, reggeli után azonnal elindultak a hatos sátor felé.

Minthogy a 4077. MASH patkó alakban lett elrendezve, a bádognéző műtősátor a közepén helyezkedett el. A felvételi sátor és a labor tőle balra, a lábadozó jobbra. A labor mellett állt a Nemfáj Polák Fogorvosi és Pókerrendelő, aztán az étkező, a kávéház, a zuhanyzó, a borbély és a közlegények sátrai. A másik oldalon a lábadozó után következtek a tisztisátrak, majd a nővérek birodalma, végül a koreai kiegészítők szállása. Ötven méterrel ezek után egy magányos sátor állt egy aknamező szélén. Ez volt a tisztiklub. Ha az ember a tisztiklub után még ment hetvenöt métert óvatosan és csalinkázva, és nem zuhant bele a régi bunkerekbe, egy magas partira ért, amely az Imjin folyó széles, de általában sekély ága mellett futott.

– Déli srác – mondta Sólyomszem, ahogy a sátrukhoz közeledtek –, én keresek egy staudot meg egy nagy adag vámmentes katonai piát, aztán durmolok egyet.

– Egyetérték – mondta Duke, miközben Sólyomszem kinyitotta a sátor elejére rögzített ajtót.

– Odanézz!

Duke odanézett. Az egyik sarokban, a priccsen könyökölve Jonathan Hobson őrnagy térdepelt a földön, az ajka lassan mozgott, teljesen belefeledkezett az előtte heverő Bibliába.

– Jézusom – hümmögött Sólyomszem.

– Á, nem is hasonlít Őrá.

– Szerinted meggárgyult?

– Á. Szerintem csak szentfázék – vélte Duke. – Nálunk van belőlük bőven.

– Nálunk is akad. Vigyázni kell rájuk.

– Vigyázz rá te, nekem dögunalmas. – Hobson őrnagy maradt a pozícióban, ők meg ittak egyet, majd még egyet. Aztán hangoosan, hamisan elgajdolták, az „Előre, keresztény katonák” nótát, már amennyire emlékeztek rá, aztán kimerülten bebújtak a hálósájkjukba.

Mire felébredtek, újra besötétedett, és ennek megfelelően újabb sebesülteket hoztak. A sebesültek egy egész hétig szakadatlanul özönlöttek, és az új sebészek derekasan kivették részüket a munkából. Ez természetesen egyre növekvő tiszteletet ébresztett a kollégáikban, ám ebbe a tiszteletbe kétség és csodálkozás is vegyült, mivel nem illettek egyetlen ismert kategóriába sem.

2

KILENC NAPPAL AZUTÁN, hogy Pierce és Forrest századosok megérkeztek a Dupla Mázliba, ahogy a helyi szerencsejátékosok a 4077-est nevezték, két dolog történt. Kicsit lanyhult a munkatempó, és a műszakbeosztás úgy változott, hogy a két sebész immár nappal dolgozott. Mindkettejüknek ínyére volt a körülmények eme fordulata, attól az egy dologtól eltekintve, hogy amikor felkeltek reggelizni, látni és kerülgetni kényszerültek a priccse mellett térdelve imádkozó sátortársukat, Jonathan Hobson őrnagyot.

– Őrnagy – szólította meg egy reggel Súlyomszem, ahogy Hobson a hosszas szertartás végre véget ért –, úgy látom, téged eléggé megragadott ez a vallásosság. Komolyan csinálod, vagy múló szélső?

– Gúnyolódj csak nyugodtan – felelte az őrnagy –, de én tovább imádkozom, főleg érted és Forrest századosért.

– Te... – kezdte Duke.

Súlyomszem elhallgattatta. Nyilvánvaló volt, hogy Duke nem egy Jenki evangelista megváltására áhítozik, úgyhogy Súlyomszem intett neki, hogy kövesse, és kiléptek a sátorból.

– Szabaduljunk meg tőle – mondta odakint Duke. – Nem csípem, és ráadásul a társasági kivirágzásunknak is útját állja.

– Igazad van – értett egyet Sólóyszem. – Olyan tökfej, hogy sajnálom kitenni, de én se bírom elviselni.

– Akkor mit csináljunk?

– Ejtjük az őrnagyot, de csak titokban. Nem éri meg nagy felhajtást csinálni belőle.

Sólóyszem és Duke bekopogtak Blake ezredes sátrába, és bebocsátást nyertek. Miután helyet foglaltak, Sólóyszem indította a társalgást.

– Hogy vagy ma, ezredes úr?

– Nem ezért jöttetek – az ezredes gyanakodva fürkészte őket.

– Nos, Henry, nem szeretnénk problémát okozni, de erős a gyanúnk, hogy olyasmi történhet, ami esetleg szégyent hoz erre a remek testületre, ha nem teszed át a prédikátort a sátrunkból.

– A sátratokból...? – kezdte Henry, aztán meggondolta magát. Némán ült majdnem egy percig, miközben vörös képén egymást követték a feltoluló, majd lefojtott érzelmek irizáló hullámai.

– Régóta vagyok a seregben – szólalt meg végül, alaposan megválogatva a szavait. – Tudom én, miben sántikáltok. Azt hiszitek, a markotokban tarthatok, és ez bizonyos mértékig igaz is. Nagyon jó munkát végeztek. El fogjuk veszíteni több tapasztalt emberünket, és kapunk helyettük egy rakás zöldfülűt. Szükségem van rátok, de nem hagyhatom, hogy ezt kihasználjátok. Ha most engedek, hol lesz a vége?

– Értjük az álláspontodat, ezredes úr – mondta Sólóyszem.

– Értjük – így Duke.

– Én is megvilágítom a miénket – folytatta Sólóyszem. – Nagyjából így néz ki: ameddig itt vagyunk, a tőlünk telhető legjobb munkát végezzük. Amikor munkánk akad, minden erőnkkel azon igyekszünk, hogy javítsuk az alakulat sebészeti hatékonyságát, hiszen ezért hoztak bennünket ide.

– Ezért – így Duke.

– Emellett méltányos tiszteletet mutatunk irántad és a munkád iránt, de kénytelen leszel elviselni egy-két dolgot, ami eddig

nem volt itt rutinszerű. Szerintünk ki lehet bírni, de ha nem, akkor kénytelen leszel megszabadulni tőlünk.

– Fiúk – mondta az ezredes pillanatnyi tűnődés után –, nem tudom, mi lesz ebből, de Hobson még ma kiköltözik a sátratokból.

A priccse alá nyúlt és három doboz sört vett elő.

– Igyatok egyet.

– Ej, köszönjük – mondta Duke.

– És van még egy apróság – folytatta Súlyomszem.

– Mi lenne az? – nézett rá Duke.

– A tüdőhentes – mondta neki Súlyomszem.

– Ja – mondta az ezredesnek Duke.

– Micsoda? – kérdezte az ezredes.

A nyugat-koreai frontra beköszöntött nyugodt időszak alatt kevés lövés dördült haragból, a sebesültek főleg dzsipbalesetekből kerültek ki, valamint azok közül katonák közül, akik fácán vagy őz után aknamezőkre merészkedtek. Súlyomszem és Duke a szokásos könnyedséggel látták el a vadászok alsó végtagi és hasi sérüléseit. Amikor azonban a dzsiplovakok benyomatos szegycsonttörésére vagy komplikációkkal terhes többszörös bordatörésre került sor, mindketten azt kívánták, bárcsak alaposabb képzést kaptak volna mellkassebészetből.

– Úgy van – bizonygatta most Duke az ezredesnek. – Szerezni kell egy tüdőhenteset.

– Álmodjatok csak és igyátok a sört – javasolta Henry.

– Arra gondoltunk – győzködte Súlyomszem –, hogy elcserélhetnél kettőt-hármat a tisztiorvos bohócokból valakire, aki akkor is biztosan mozog a tüdő környékén, amikor valamennyi bázison játékosok állnak...

– ...és az utolsó inning megy – fejezte be Duke.

– Na, ide figyeljetelek – mondta Henry –, elmondom nektek úgy, ahogy nekem mondta a tábornok. Azt hiszitek, hogy ez a Walter Reed Kórház? Majd megoldjátok magatok is.

– Egy frászt – feleselt Sólóyszem. – Lehunyt szemmel vagdal-
kozunk...

– ...és eddig mázlink volt – fejezte be Duke.

– Felejtsetek el – ellenkezett Henry. – Milyen a sör?

– A frászt felejtsük el. Ne kertelj. Több itt a mellkasi sérült, mint bármelyik kórházban odahaza, és kell valaki, aki boldogul vele. Mi tanulgatjuk a dolgot, de az nem elég. Ezt te is ugyanúgy tudod, mint mi.

– Ugyanúgy.

– Felejtsetek el – ismételte Henry. – És mellesleg most, hogy Hobson nincs a sátratokban, kicsit segítsetek be a műtét-előkészítőben.

A 4077-eseknél régóta dívott az a szokás, hogy a szolgálatos sebészek, amikor nem operáltak, a műtét-előkészítő sátorban tartózkodtak. A csendes napokon ez felesleges volt. A sebesültek érkezéséről mindig előre tudtak, és amúgy sem mehetett senki háromszáz méternél messzebb, vagyis minden orvos percekben belül elérhető volt.

Hobson őrnagy azonban sosem értette meg ennek a logikáját, és a nappali szolgálat névleges vezetőjeként megpróbálta felesleges éberségre kárhóztatni Pierce és Forrest századosokat, amint a szakzához csatlakoztak. Sólóyszem és Duke nem engedelmeskedtek, csak tudatták vele, hogy megtalálja őket a Nempfj Polák Fogorvosi és Pókerrendelőben, ahol a Michigan állambeli Hamtramckbe való Waldowski százados a hadsereg fogorvosi szolgálatának jóvoltából kártyáival, sörrrel és fájdalommentes húzással várt mindenkit a nap huszonnégy órájában.

– Nem tudom, Henry – mondta most Sólóyszem. – Ez nagy kérdés. De ha megszerzed a tüdőhenteset...

– Tűnés! – hördült fel Henry. – Igyátok meg a sört és húzzatok innen!

Amikor nem pókerkeztek, Sólóyszem és Duke általában a sátrukban ejtőztek. Azon a délutánon, nem sokkal ebéd után, amikor

minden csendes volt, Sólómszem elment kártyázni, de Duke az immár kettejükre szállt sátorban tartózkodott, a priccsen ült, térdén egy írotáblát egyensúlyozott. Minden nap hűségese írt a feleségének, ami igencsak időigényes tevékenység volt, és akkor is éppen ezen fáradozott, amikor Hobson őrnagy robogott be a sátorba és követelte, hogy Forrest százados azonnal kövesse a műtét-előkészítő sátorba.

– Van beteg? – érdeklődött Duke.

– Nem ez a fontos – torkollta le szigorúan Hobson.

– Ha nincs beteg, itt maradok.

– Azonnal gyere a műtét-előkészítőbe! – üvöltötte Hobson őrnagy. – Ez parancs!

– Menj innen – tanácsolta halkán Duke.

Az őrnagy előrenyomult, akár egy bosszúálló angyal. Duke úgy felpattant a priccsről, mint fénykorában georgiai hátvédként, és Jonathan Hobson őrnagy azon kapta magát, hogy hanyatt fekszik odakint a hóban és latyakban, jó két méterre a sátortól.

– Ez nem volt okos húzás, te röhejes lázadó – intette Sólómszem Duke-ot, amikor tudomást szerezvén az incidensről visszament a sátorba. – Ebből még baj lesz.

Blake ezredes a várakozásnak megfelelően perceken belül meg is jelent. Nyílt az ajtó, belépett Blake ezredes, és becsapta maga mögött az ajtót.

– Ez már mindennek a teteje! – kiáltotta ellilult arccal, a katonai méltatlankodás teljes glóriájában. – Hadbírószág elé állítatlak beneteket!

– Nekem semmi közöm nem volt hozzá, Henry – közölte Sólómszem. – Az egész ennek a buta déli mamlasznak a műve. Ennek ellenére boldogan kiveszem a részem a következményekből. Hol állunk hadbírószág elé? Tokióban vagy San Franciscóban?

– San Franciscóban a frászt. Itt és most. Mindketten egy hónapig ide vagytok vezényelve kötelező jelleggel. Ez a rögtönítélő bíróság ítélete.

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

– De azt nem... – kezdte Duke.

– Nézd, Henry, légy méltányos – alkudozott Súlyomszem. – Akkor se tudnék elmenni innét, ha akarnék, de azért szeretném, ha nem lenne megkötve a kezem, hátha megtesznek az Egyesült Államok hadserege egészségügyi szolgálatának főparancsnokává.

– Meg engem is – így Duke.

A parancsnok dülva-fülva távozott, és a büntetés talán végrehajtásra is került volna, csakhogy rögtön másnap Hobson őrnagy, akinek egóját helyreállította, sőt talán még erősítette is az ezredes jogi lépése, túlzásba esett. Felvette ugyanis azt a szokást, hogy minden étkezés előtt tizenöt percet imádkozik az étkezéskor.

– Ennek annyi lesz – jósolta Súlyomszem Duke-nak.

Annyi is lett. Henry Blake ezredesbe több megértés szorult, mint amennyi egy hivatásos katonaorvostól elvárható, de három ilyen nap után félbehagyta az ebédjét, bement a sátrába, felhívta a nyolcadik hadsereg parancsnokságát, intézkedett, saját dzsipileg elvitte Hobson őrnagyot Szöulba, feltette egy gépre, amely Tokión keresztül hazafelé tartott, ahol pár hét múlva az őrnagy szolgálata lejár. Kitüntetéssel leszerel, visszatér az általános orvosi praxisához, az apróbb sebészeti kalandokhoz és az egyházához.

Amikor azon az éjszakán visszatért Szöulból, Blake ezredes nagyon fáradt és kissé merengő hangulatban volt, de kevert magának egy italt, majd elhevert a priccsén. Mielőtt azonban átadhatta volna magát az édes álomnak, Súlyomszem Pierce és Duke Forrest léptek be. A tisztek vezeklés gyanánt némán töltötték maguknak egy italt, majd letérdeltek a parancsnokuk előtt és imádkozni kezdtek:

– Uram, én Uram, ezredes uram, küldjön minket haza – jajongtak.

– Takarodjatok innen! – futotta el a pulykaméreg Blake-et.

– Igenis! – távoztak a delikvensek sűrű meghajlások közepette.